

ETKİLİ ÖĞRENME TEKNİKLERİ

Başarılı olmak için çok çalışmak tek başına yeterli olmayabilir. Çok çalıştıkları halde, etkili ders çalışma yöntemlerini kullanmamaları nedeniyle istediği sonuca ulaşamayan pek çok öğrenci vardır. Bununla birlikte, öğrencilerin çalışırken etkili öğrenme konusunda bazı temel ilkelere yöntemler hakkında bilgi edinmeleri, başarıyı artırmada yardımcı olacaktır. Bu çalışmanın temel amacı, etkili öğrenme yöntemleri konusunda öğrencileri kısaca aşağıda belirtilen konular hakkında bilgilendirmektir.

- Nasıl öğreniyoruz
- Hafıza ve tekrarlama
- Motivasyon
- Çeşitli öğrenme tutumları
- Olumlu düşünmenin ders çalışmaya etkisi
- Nasıl ders çalışılmalı
- Ders çalışma planı yapma
- Çalışma mekânının oluşturulması
- Etkili okuma, dinleme ve not alma

Öğrenme, bilgiyi algılama, kaydetme, hatırlama ve kullanma sürecidir. Öğrenme süreci kişinin aktif olduğu bir süreçtir. Öğrenme, bireyin çabası sonucu gerçekleşir. Öğrenme sürecinde, duyu organları -kısa süreli hafıza -uzun süreli hafıza arasında sıkı bir ilişki vardır. Yeni bilgiler (dışarıdan gelen her türlü mesaj) duyu organları yoluyla fark edilir ve kısa süreli hafızaya aktarılır. Kısa süreli hafızadaki bilgilerden tekrar edilmeyenler unutulur. Tekrar edilenler ise uzun süreli hafızaya saklanmak üzere kaydedilir. Bu bilgiler belli bir zaman dilimi geçtikten sonra hatırlanabiliyorsa, o bilgilere ilişkin soru sorulduğunda doğru cevap verilebiliyorsa, öğrenme gerçekleşmiş demektir. Hatırlamayı güçlendirmek için aşağıda belirtilen aralıklarla tekrar yapmak faydalı olur:

Aynı gün: Öğrenilenler, aynı gün içinde tekrar edilmelidir.

24 saat sonra: Araştırmalar tekrar edilmeyen bilginin büyük bir kısmının 24 saat sonra unutulduğunu göstermektedir. Bu nedenle, öğrenilen bilgiler, 24 saat sonra kısa bir tekrarla gözden geçirilmelidir.

Bir hafta ve bir ay sonra: Küçük bir tekrar, bir hafta ve bir ay sonunda yapılırsa bilgiler uzun süreli hafızaya kaydedilmiş olur.

Düzenli tekrar edilen bilginin 9 hafta sonra %75'lik kısmı hatırlanırken, tekrar yapılmaması durumunda bu bilginin 9 hafta sonra ancak %20'si hatırlanabilmektedir.

Öğrenmeye karşı istek ve olumlu tutum, motivasyonu (güdülenmeyi) artıran etkenlerin başında yer almaktadır. Araştırmacılar, öğrencilerin öğrenmeye karşı tutumlarını üç grupta toplamaktadırlar:

1. Grup: Öğrenmeye odaklanma
2. Grup: Başarısızlıktan kaçınma
3. Grup: Başarısızlığı kabul etme

Motivasyonu en yüksek olan öğrenmeye odaklanan öğrencilerdir. Bu öğrenciler dersten alacağı not ve başarı için değil, öğrenmek için çalışırlar. Bir öğrencinin sürekli olarak aynı grupta kalması söz konusu değildir. Öğrencinin göstereceği çabaya bağlı olarak gruplar arası geçişler görülmektedir. Öğrenmeye karşı tutumun olumlu olmaması halinde, bu durumun değişmesi yönünde çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Motivasyonun en iyi kaynağı bireyin kendisidir. Kendi kendinize bir takım motivasyon kaynakları oluşturabilirsiniz. Bu kaynaklar hem kendi içinizde hem de dışarıda mevcuttur. Her şeyden önce okulda öğrendiklerinizi sizin için anlamlı ve değerli kılmaya çalışın. Her türlü dersi çalışırken, bu çabanızın gelecekteki başarı ve mutluluğunuzla yakından ilişkili olduğunu düşünün. Sıkıcı bulduğunuz derslerin dahi gelecekte gerçekleştirmek istediğiniz hedeflere ulaşmada bir etkisi olduğunu kabul ederseniz, o dersleri çalışma isteğiniz artacaktır. Ders çalışmayı başarılması gereken bir iş ya da çözülmesi gereken bir problem olarak görürseniz, ders çalışmak sizin için daha zevkli bir hale gelebilir. Böylelikle, zamanla ders çalışmanın yani öğrenmenin doyum sağlayıcı bir etkinlik olduğunu düşünmeniz mümkün olacaktır. Kısaca, motivasyon artırmada en önemli etken, ders çalışmaya yönelik düşüncelerinizi olumsuzdan olumluya doğru değiştirmeniz olacaktır. Her şeye rağmen öğrenmeye karşı tutumunuzu olumlu yönde geliştirmekte zorlanıyorsanız, öğretmenlerinizden, okul rehber öğretmen/psikolojik danışmanından ve ailenizden yardım isteyebilirsiniz. Sizin çabanız, başkalarından alacağınız bu yardımla birleşince başarınızı artırmamanız için bir neden kalmaz.

Çalışma mekânının uygun özellikler taşıması, yoğunlaşmayı sağlayan etmenlerin başında gelir. Mümkün olduğu kadar her gün aynı mekânda çalışmak, ders çalışmayı kolaylaştırır ve dikkati keskinleştirir.

Uygun bir ders çalışma programı yapmak, etkili öğrenmenin anahtarıdır. Önceden hazırlanan program zamanın etkili şekilde kullanılmasını, çalışma ve dinlenme saatlerini belirlemeyi; böylece güven ve motivasyonun artmasını sağlar.

**“ÇALIŞMADAN, ÖĞRENMEDEN,
YORULMADAN RAHAT YAŞAMANIN
YOLLARINI ARAMAYI ALIŞKANLIK HALİNE
GETİRMİŞ MİLLETLER; EVVELA
HAYSIYETLERİNİ, SONRA HÜRRİYETLERİNİ
VE DAHA SONRA İSTİKBALLERİNİ
KAYBETMEYE MAHKÛMLARDIR.”**

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK